

Aan de Minister van Economische Zaken

Directoraat-generaal
Bedrijfsleven & Innovatie

TER BESLISSING
Datum
20 augustus 2025
Kenmerk
DGBI / 100695904
RT-0000113904

Kopie aan
MT Directie Innovatie

Bijlage(n)
1

nota
TER BESLISSING

Akkoord.

Beslisnota BNC EU Quantum Strategy

Parafenroute

Aanleiding

- Op 2 juli 2025 publiceerde de Europese Commissie (EC) de mededeling *Quantum Europe in a Changing World* (hierna: de strategie). Deze strategie markeert een nieuwe fase in het Europese kwantumbeleid en beoogt van Europa een toonaangevende speler – een ‘Quantum powerhouse’ – te maken.
- Hiervoor is een BNC-fiche geschreven. Deze zal na uw akkoord worden doorgeleid voor bespreking in de CoCo van 2 september. Vervolgens ligt het fiche ter goedkeuring voor in de Ministerraad (MR) van 5 september, waarna het naar de Tweede Kamer zal worden gestuurd.

Geadviseerd besluit

U kunt akkoord gaan met het BNC-fiche en doorgeleiding naar de CoCo van 2 september en MR van 5 september

Kernpunten

Samenvatting strategie

- Ondanks aanzienlijke investeringen en wetenschappelijke vooruitgang blijft Europa achter bij grootmachten als de VS en China in het vertalen van kwantuminnovaties naar marktkansen. Daarnaast belemmert versnippering van nationale strategieën en roadmaps de samenhang en schaalbaarheid van het Europese kwantumveld.
- Daarom heeft de Europese Commissie op 2 juli haar kwantumstrategie *Quantum Europe in a Changing World* gepubliceerd, als onderdeel van het *EU Competitiveness Compass*, het antwoord van de EC op het Draghi-rapport uit 2024.

- Met deze strategie beoogt de EC om de bestaande wetenschappelijke voorsprong en innovatiecapaciteit van Europa effectief om te zetten in concrete markttoepassingen, toekomstig verdienvermogen en economische weerbaarheid.
- De strategie zet in op vijf actielijnen: (1) onderzoek en innovatie, (2) kwantuminfrastructuren, (3) versterking van het ecosysteem, (4) ruimtevaart en dual-use toepassingen en (5) kwantumvaardigheden.

Proces

- Het initiatief maakt deel uit van bredere Europese ambities rond technologische soevereiniteit en strategische autonomie en dient als inhoudelijke basis voor de toekomstige EU Quantum Act.
- Het BNC-fiche dat hiervoor is opgesteld is afgestemd met andere departementen (o.a DEF, BZK, I&W, BuZa) en uitvoeringsorganisaties (o.a RVO en RDI).

Beoordeling

- Het oordeel is dat de strategie voor Nederland goed aansluit bij onze inzet op een sterk en internationaal gepositioneerd kwantumecosysteem, met nadruk op Europese samenwerking, gerichte investeringen in innovatie en talent, en verantwoord gebruik van toepassingen voor maatschappelijke, economische en dual-use doeleinden. Nederland vervult hierbij een voortrekkersrol, maar kan grote investeringen en infrastructuur niet alleen dragen; Europese samenwerking is daarom essentieel om bedrijven en kennisinstellingen verder te versterken.
- De Europese strategie sluit goed aan op het initiatief dat EZ heeft genomen voor het opstellen van een Rijksbrede Quantum Strategie (RQS) samen met andere departementen. Deze strategie zal in het voorjaar van 2026 gereed zijn. De RQS vormt daarmee ook de basis voor de Nederlandse inzet in de Europese context, en de EU Quantum Act in het bijzonder.

Toelichting

- Het Nederlandse kwantumbeleid is gericht op het versterken én beschermen van een veerkrachtig en toonaangevend kwantumecosysteem, met sterke publieke regie en samenwerking tussen kennisinstellingen, bedrijven en overheden. Deze inzet sluit nauw aan bij de Europese ambitie om een geïntegreerd en soeverein kwantumecosysteem te bouwen.
- Kwantumtechnologie is één van de tien sleuteltechnologieën in de Nationale Technologie Strategie (NTS). Dankzij onder andere het NGF-programma QuantumDeltaNL (€ 615 miljoen in de periode 2021–2028) beschikt Nederland over een van de sterkste kwantumecosystemen ter wereld, met hoogwaardige kennisinstellingen en innovatieve bedrijven. Dit plaatst Nederland in een uitstekende uitgangspositie om een leidende rol te spelen in de mondiale waardeketen en daarmee substantieel bij te dragen aan de Europese concurrentiekracht en technologische soevereiniteit.
- Kwantumtechnologie kent grote strategische, economische en veiligheidsimplicaties en wordt erkend als dual-use technologie. De

opname ervan in de Defensie Strategie Industrie en Innovatie (D-SII, 2025–2029) sluit aan bij de Europese strategie om kwantumcapaciteiten ook in defensie- en veiligheidsdomeinen te verankeren.

Kenmerk
DGBI / 100695904

- Nederland heeft daarnaast actief beleid voor risicobeheersing, o.a. via het programma Quantumveilige Cryptografie NL, dat vitale sectoren ondersteunt bij de migratie naar post-quantum encryptie. Dit draagt direct bij aan de Europese inzet op veilige en soevereine digitale infrastructuren.
- In het BNC-fiche geven we aan dat het kabinet eraan hecht dat de Europese inzet op kwantumtechnologie gericht blijft op het versterken van het Europese concurrentievermogen en de strategische autonomie. Dit wordt het beste bereikt door investeringen in onderzoek en innovatie, infrastructuur en talentontwikkeling.
- In het BNC-fiche benadrukken we dat het succes van de strategie afhankelijk is van een proportionele uitvoering en van voldoende ruimte voor nationale invulling en bestaande ecosystemen, zodat de Europese meerwaarde wordt benut zonder onnodige regulering of centralisatie.